

SADRŽAJ

Pjer de Ferma (Pierre de Fermat).....	3
Mala Fermaova teorema.....	5
Velika Fermaova teorema.....	7
Diofantova Aritmetika sa zapažanjima P.de Fermaa.....	9
Pokušaji dokazivanja velike Fermaove teoreme kroz vjekove.....	10
Endru Vajls - opsjednutost i rešenje velike Fermaove teoreme.....	16
Neki od neriješenih matematičkih problema.....	19
Literatura.....	20

Pjer de Ferma (Pierre de Fermat)

Pritisak od strane porodice okrenuo je Ferma prema karijeri u državnoj službi, a 1631. godine bio je izabran za namjesnika u gradskoj skupštini Tuluzu, u odjeljenju za peticije. Ako je lokalno stanovništvo željelo da piše peticiju kralju o bilo čemu, moralo je prvo da ubjedi Ferma u važnost ovog zahtjeva. Ferma je bio efikasan državni službenik, koji je u potpunosti izvršavao sve svoje obaveze pružajući pri tome ljudima pomoć i saosjećejući se sa njihovim problemima. Veoma brzo je napredovao u državnoj službi, pa je postao član društvene elite i dobio de kao dio imena.

Fermaova strategija je bila da izvršava svoje obaveze efikasno, bez skretanja pažnje na sebe. Nije imao velikih političkih ambicija i radio je sve kako bi izbjegao previranja u parlamentu. Umjesto toga, posvetio je svu svoju slobodnu energiju matematici, i kada nije bio zauzet izricavanjem presuda, posvećivao je sebe svom hobiju.

Živjeo je daleko od Pariza, Ferma je bio izolovan od i onako malog kruga matematičara koji je egzistirao, a koji je obuhvatao takve figure kao što su Paskal, Tasendi, Roberval, i posebno otac Marin Mersen. Otac Mersen je pokušao da ohrabri matematičare da razmjenjuju svoje ideje i da se koriste radom dugih.

Međutim, uprkos stalnim ohrabrenjima od strane oca Mersena, Ferma je uporno odbijao da objavi svoje radove. Publikovanje i priznanja mu nisu značila ništa i bio je zadovoljan samo time što je u mogućnosti da, bez uznemiravanja spolja, kreira nove teorije.

Stidljivi i uzdržani genije je imao i lošu crtu. Kombinovano sa njegovom tajanstvenom prirodom vodila ga je ka zadirkivanju kolega matematičara u rijetkim trenucima komunikacije sa njima. Napisao bi pismo koje bi sadržavalo njegovu najnoviju teoremu bez pratećeg dokaza.

Činjenica da nikad nije htio da objavi svoje dokaze izazvala je veliki bijes u drugima. Rene Dekart ga je nazvao „hvalisavcem“, a Englez Džon Volis je za njega govorio „taj prokleti Francuz“. Osim što je uživao u nerviranju svojih kolega, Fermaova navika da postavi problem, ili da sakrije rešenje, imala je više praktičnu motivaciju. Prvo, to je značilo da nije morao da gubi vrijeme dopunjavajući do detalja svoje radove, umjesto toga vrlo brzo je prelazio na sledeća osvajanja. Nije morao da pati zbog zavidnog sitničarenja ostalih. Jednom objavljen, dokaz bi bio pregledan i komentarisano od strane svakoga ko je znao bilo šta o temi. Kada ga je Blez Paskal prisilio da objavi neke od svojih radova, Ferma je odgovorio: „na bilo kojem od mojih radova vrijednih objavljivanja, ne želim da vidim potpisano svoje ime“. Ferma je bio tajanstveni genije, koji je žrtvovao slavu da mu pažnju ne bi odvlačila trivijalna pitanja njegovih kritičara.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com